

La dotació del premi
serà de 3000 euros.
Els treballs, inèdits i
escrits en català hauran
de presentar-se al setmanari
EL TEMPS abans del 30 de
setembre

Per correu ordinari
(CD ROM o disquet):
Edicions del País Valencià
Premi Ramon Barnils
Carrer de Sant Ferran, 12.
46001 València

o per correu electrònic:
premi.barnils@eltemps.net

L'obra guanyadora serà publicada
al setmanari EL TEMPS

El premi es farà públic durant
l'acte de lliurament dels XXVII
Premis Octubre que tindrà lloc
a València en dia 25 d'octubre
de 2008

VIII Premi de periodisme d'investigació Ramon Barnils

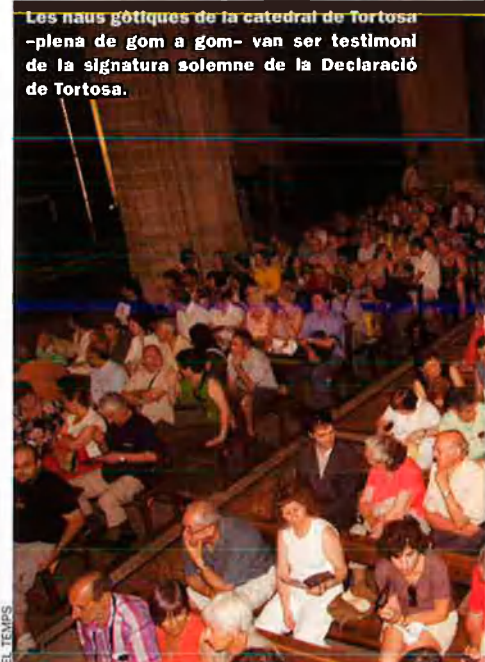
Per a més informació
Octubre Centre de Cultura Contemporània
Carrer de Sant Ferran, 12.
46001 València
Tel. 96 353 51 00
premi.barnils@eltemps.net
www.eltemps.cat

ELTEMPS

Calor intensa a la capital de les Terres de l'Ebre quan van arribar-hi els autobusos valencians amb gent provinent del Baix Vinalopó i l'Alacantí, de la Safor i la Vall d'Albaida, de l'Horta i el Camp de Túria, de les dues Planes i el Baix Maestrat... Quasi simultàniament feien la seua arribada uns altres autobusos, aquests provinents de diferents comarques del Principat, sobretot, però no només, de les més meridionals: Tarragonès, Baix Camp, Segrià, tot i que també se sentien accents barcelonins, gironins, pirinencs... La rebuda ens la va fer Jaume Mateu, president de l'Obra Cultural Balear i president de torn de la Federació Lluïll. Al nostre costat, algú bromejava: "Això no és tortosí, veritat?", en escoltar el seu mallorquí. De fet, com passa en trobades semblants, el joc de la dialectologia era un acompanyament constant de tots els parlaments i intervencions.

Els discursos previs a la inauguració de la placa commemorativa dels 300 anys de l'ocupació de la ciutat van anar a càrrec del regidor d'Agermanaments de Benicàssim, a la Plana Alta, Domènec Ferrando, i de la regidora de Cultura de Palma, Nanda Ramon. Es va excusar la presència del tinent d'alcalde de Perpinyà, Jaume Roure, per problemes familiars d'última hora, i finalment va prendre la paraula l'alcalde amfitrió, el senyor Ferran Bel,

Les naus gòtiques de la catedral de Tortosa -plena de gom a gom- van ser testimoni de la signatura solemne de la Declaració de Tortosa.

Accents i calor a les Terres de l'Ebre

El passat 5 de juliol Tortosa commemorava els 300 anys de la caiguda de la ciutat a mans de les tropes borbòniques de Felip V en un acte coorganitzat per la Federació Llull i l'Ajuntament.

que va donar la benvinguda a Tortosa a tots els assistents i va explicar per primera vegada un concepte que ell mateix s'encarregaria de repetir al llarg del dia: Tortosa com a "ciutat cruïlla dels Països Catalans", un concepte que va encunyar l'any 1976 el Congrés de Cultura Catalana i que l'actual corporació municipal està ben decidida a fer realitat.

De la plaça del Mercat del Peix vam marxar cap a la catedral, les naus gòtiques de la qual serien testimoni solemne de la signatura de la Declaració de Tortosa, una afirmació d'intencions clarament nacionals, que seria subscripta per les tres entitats que integren la Federació Llull i pels representants dels ajuntaments presents. Abans, pe-

rò, el grup Harmonia del Parnàs va anar interpretant obres de tres autors del segle divuit, partidaris tots tres de Carles III i represaliats pels borbònics vencedors: Francesc Valls, Josep Escorihuela i Pere Rabassa. Mentrestant, entre peça i peça, l'historiador Roc Salvadó ens va emmarcar dins el seu context els fets de l'11 de juliol, data de la caiguda de Tortosa en mans dels invasors francoespanyols; i els representants de la Diputació de Tarragona i del Govern de la Generalitat a les Terres de l'Ebre van intervenir també per mostrar el seu suport als plantejaments que es recullen en la Declaració. L'alcalde de Tortosa també va reiterar el seu ple suport a aquests principis i la plena voluntat de la corporació tortosina de dur-los endavant.

Posteriorment, els representants de Palma, Benicàssim i Tortosa i els dirigents de la Federació Llull van signar la Declaració, a la qual es van afegir també representants dels diferents municipis de les Terres de l'Ebre que havien estat convidats a adherir-s'hi. I l'acte es va cloure amb la interpretació dels "tres himnes": *La Muixeranga* del País Valencià, *La Balanguera* de les Illes i *Els Segadors* del Principat de Catalunya, a càrrec de la colla de dolçainers de la mateixa Tortosa Gaiters de l'Aguilot.

Calor i intercanvi d'accents, també, en el Dinar dels Països Catalans al recinte firal. L'organització havia previst que els participants es pogueren mesclar entre ells, per conèixer i compartir realitats i experiències, i el resultat va ser també molt satisfactori. Mentrestant, pujaven a l'escenari representants

Declaració de Tortosa

L'11 de juliol de 1708, ara fa 300 anys, la ciutat de Tortosa era conquerida per l'exèrcit francocastellà de Felip de Borbó, que un any abans havia guanyat la batalla d'Almansa i havia iniciat la conquesta del País Valencià i Lleida. Oberta la porta del sud i dominada Tortosa, el mateix exèrcit va ocupar, passats uns quants anys de contínues lluites, Barcelona (l'11 de setembre de 1714) i Mallorca (el 3 de juliol de 1715). Segle i mig després, Tortosa tornava a ser protagonista, aquesta vegada de l'inici de la refeta: el maig de 1869, republicans federals de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears, i també d'Aragó, convocats per Valentí Almirall, es reunien a Tortosa i subscriuïen l'anomenat Pacte de Tortosa, en el qual reivindicaven la necessària col·laboració entre tots els territoris que havien format part de l'antiga Corona d'Aragó.

Tortosa, a mig camí entre València i Barcelona, entre Perpinyà i Alacant, al davant de la costa de les Balears, hauria de ser un punt de trobada entre tots els nostres territoris. En aquest sentit, l'any 1976, el Congrés de Cultura Catalana (aquella magna iniciativa cívica que va saber superar les fronteres administratives i restablir la col·laboració entre les nostres terres) la va declarar cruïlla dels Països Catalans.

Tortosa, capital històrica d'una terra on es parla una forma del català que s'estén a banda i banda del riu Sénia, des de l'Ametlla a Alcalà de Xivert, és la prova més convincent de la unitat de la llengua catalana. Tortosa és també la seu d'un bisbat que, des de temps de Jaume I, abasta les terres catalanoparlants del nord del País Valencià i que encara avui s'estén per les comarques valencianes del Baix Maestrat i els Ports. Tortosa és, per tant, l'eix central i vertebrador d'una història comuna, i pot ser-ho també d'un futur possible.

En el moment de la descoberta de la placa commemorativa, i d'esquerra a dreta, Lluís Salvadó, delegat del Govern a les Terres de l'Ebre; Jaume Mateu, president de l'OCB i de la Federació Llull; Ferran Bel, alcalde de Tortosa; Nanda Ramon, regidora de Cultura de Palma; Toni Gisbert, coordinador d'ACPV; Domènec Ferrando, regidor d'Agermanaments de Benicàssim; i Jordi Porta, president d'Òmnium.

dels diferents territoris, des de la gent del sud del País Valencià, que invitava els assistents a acudir l'any vinent a Alacant, on la Federació commemo-

rarà els 300 anys de la caiguda de la ciutat en mans borbòniques, fins als mallorquins, acompanyats d'una jove d'origen alemany que mostrava amb

una pronúncia més que correcta la seua integració.

L'acte de la vesprada a la plaça de l'Ajuntament s'obria amb la construcció d'una mapa gegant dels Països Catalans, que representants de les diferents comarques lliuraven entre aplaudiments per a la seua ubicació. I va continuar amb la presència de les diferents colles de cultura popular de la ciutat, els seus vuit gegants i les seues danses, les diferents figures del bestiar tortosí. I l'acte va culminar amb l'actuació del grup Aramateix, encapçalat pel polifacètic Titot, amb el seu espectacle "Moragues/Basset 300 anys tour". La conclusió general entre els assistents era una de sola: "L'any que ve ens tornarem a veure, a Alacant... Esperem que amb menys calor, però amb la mateixa animació." I és que la intenció de la Federació Llull és continuar commemorant les fites de la Guerra de Successió, a les poblacions més importants del país, quan arribe la data del tercer centenari de la seua ocupació.

Jordi Querol

"Som a punt de fer realitat les dues reivindicacions més importants de les Terres de l'Ebre: la vegueria i la universitat"

Ferran Bel, alcalde de Tortosa

—Heu insistit molt al llarg del dia en la decisió, vostra i de la corporació, de fer realitat aquell plantejament del Congrés de Cultura Catalana quan parlava de "Tortosa, cruïlla dels Països Catalans". Com teniu previst concretar-ho?

—Efectivament, nosaltres tenim un deute com a ciutat, des de l'any 1976, d'assumir un repte, el d'esdevenir realment aquesta cruïlla dels Països Catalans, i l'Ajuntament actual va posar aquest repte per escrit a l'inici del mandat i el volem concretar en tots els àmbits de la vida pública: en l'àmbit econòmic, en el social, en l'àmbit cultural: per exemple, avui mateix s'està celebrant aquí a Tortosa una mostra de jazz; doncs bé, per primera vegada, la mostra inclou un espai per a joves músics de jazz de tots els Països Catalans: és una petita mostra del que volem dur endavant.

—Heu parlat de dos projectes clau per a Tortosa i totes les Terres de l'Ebre. Quins són i com enganxen amb aquest paper de cruïlla nacional?

—Es tracta de la recuperació d'una universitat pròpia i de la vegueria com a sistema d'organització territorial. I tots dos s'adiuen perfectament amb aquest paper de cruïlla. La universitat avui és ja una realitat: Tortosa torna a tenir, 300 anys després de la seua supressió pels borbònics, presència universitària a través de la Universitat Rovira i Virgili, que ha dut a la nostra ciutat diferents disciplines i, ben aviat, justament ben a prop d'aquí on som ara, es començarà a construir un gran campus universitari; doncs bé, ja avui, el 50 % dels estudiants que cursen Infermeria a la nostra ciutat provenen de la zona del País Valencià, i són aquí al Principat, a Tortosa, estudiant la seua carrera, i estem acompanyats, per tant, aquesta funció de cruïlla des de l'àmbit universitari.

Pel que fa al tema de la vegueria, dins del que és la divisió territorial del nostre país, aquest és un objectiu que s'està perseguint des de fa molt de temps, i la veritat és que volem que el Govern català siga valent i plantege aquesta ordenació territorial molt properament, de manera que Tortosa, 300 anys després de la desfeta, pugui recuperar també la vegueria perduda.

